



3.2.2023

## Arvokkaita tietoaaineistoja koskevaa lainsäädäntöä valmisteleavan työryhmän asettaminen

### Asettaminen

Valtiovarainministeriö on tänään asettanut työryhmän selvittämään ja valmistelemaan ne kansalliset lainsäädäntömuutokset, joita Euroopan komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2023/138, annettu 21 päivänä joulukuuta 2022, arvokkaiden tietoaaineistojen luettelosta ja niiden julkaisemista ja uudelleenkäyttöä koskevista järjestelyistä edellyttää.

### Toimikausi

3.2.2023-31.1.2024

### Tausta

Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat antaneet 20 päivänä kesäkuuta direktiivin (EU) 2019/1024 avoimesta datasta ja julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä (*avoimen datan direktiivi*). Direktiivillä tavoitellaan julkisen sektorin tietovarantojen avaamiseen liittyvän sääntelyn ja avaamisen prosessien yhdenmukaistamista ja tehostamista. Avoimen datan direktiivi on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä 17. heinäkuuta 2021 laeilla 710/2021, 711/2021, 712/2021 ja 713/2021. Tässä yhteydessä on säädetty myös, että ns. arvokkaista tietoaaineistoista ja niiden tarkemmasta saatavuudesta annetaan valtioneuvoston asetus Euroopan unionin sääntelyn pohjalta.

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2023/138 arvokkaiden tietoaaineistojen luettelosta ja niiden julkaisemista ja uudelleenkäyttöä koskevista järjestelyistä on annettu päivänä 21. päivänä joulukuuta 2022 avoimen datan direktiivin 14 artiklan nojalla ja on osa direktiivin täytäntöönpanoa. Asetuksella määritellään tarkemmin, mitä direktiivissä tarkoitetut arvokkaat tietoaaineistot ovat sekä annetaan tarkempia teknisiä määrittelyjä niiden saatavuudesta. Arvokkaiden tietoaaineistojen on oltava saatavilla maksutta ja rajapintojen kautta. Direktiiviä ja asetusta ei kuitenkaan sovelleta salassa pidettäviin asiakirjoihin. Lisäksi täytäntöönpanoasetuksen mukaan sellaiset asiakirjat, jotka liittyvät

julkisyhteisöjen määräysvallassa olevien yritysten tuottamiin yleishyödyllisiin palveluihin, eivät lukeudu arvokkaisiin tietoaineistoihin. Asetusta aletaan soveltaa 16 kuukauden kuluttua sen voimaantulosta eli 9.6.2024 alkaen.

Asetus on suoraan sovellettava, mutta sen tehokas täytäntöönpano jäsenvaltiossa edellyttää sen kanssa ristiriidassa olevan tai sen kanssa päällekkäisen sääntelyn kumoamista tai muuttamista. Alustavan arvion mukaan avoimen datan direktiivin täytäntöönpano arvokkaiden tietoaineistojen saatavuuden osalta voi edellyttää säädösvalmistelua useilla eri hallinnonaloilla.

## **Tavoite ja tehtävä**

Avoimen datan direktiivin ja sen täytäntöönpanoasetuksen tarkoituksena on edistää julkisen hallinnon tietoaineistojen uudelleenkäyttöä ja hyödyntämistä asettamalla uudelleenkäytölle harmonisoidut ehdot ja säännöt.

Työryhmän tavoitteena on selvittää avoimen datan direktiivin arvokkaita tietoaineistoja koskevan täytäntöönpanosääntelyn edellyttämät muutokset kansalliseen lainsäädäntöön sekä valmistella nämä muutokset ja koordinoita näiden muutosten valmistelua eri hallinnonaloilla. Työryhmä tukee valtiovarainministeriötä arvokkaita tietoaineistoja koskevan valtioneuvoston asetuksen valmistelussa, minkä lisäksi se tukee muita avoimen datan direktiivin täytäntöönpanotoimia asiantuntemuksellaan.

Työryhmän työn tuloksena on selvitys avoimen datan direktiivin ja komission asetuksen aiheuttamista tarpeista muuttaa kansallista lainsäädäntöä sekä tarvittaessa näitä muutoksia koskevat ehdotukset perusteluineen.

Työryhmän tulee järjestää työnsä niin, että komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/138 mahdollisesti edellyttämät sääntelymuutokset voidaan antaa hallituksen esityksenä täytäntöönpanoasetuksen edellyttämän aikataulun mukaisesti.

## **Liitynnät muihin työryhmiin ja hankkeisiin**

Valtiovarainministeriö tulee myöhemmin asettamaan työryhmän, jonka tehtävänä on tukea ja koordinoita avoimen datan direktiivin arvokkaita tietoaineistoja koskevan sääntelyn täytäntöönpanoa kansallisesti. Tämä työryhmä ja nyt asetettava lainsäädäntöä valmisteleva työryhmä tukevat toisiaan tehtävissään.

## **Organisointi**

Puheenjohtaja:

neuvotteleva virkamies Antti Helin, valtiovarainministeriö

Jäsenet:

hallitussihteeri Ada Ketelimäki, maa- ja metsätalousministeriö

hallitussihteeri Satu Ylikorpi, puolustusministeriö

johtava asiantuntija Ismo Parviainen, sisäministeriö (varajäsen johtava asiantuntija Minna Bloigu)

neuvotteleva virkamies Outi Äyräs-Blumberg, sosiaali- ja terveysministeriö (varajäsen erityisasiantuntija Jukka Lähesmaa)

erityisasiantuntija Jyri Oksanen, työ- ja elinkeinoministeriö

erityisasiantuntija Juha Järvinen, ympäristöministeriö

erityisasiantuntija, ryhmäpäällikkö Jaana Vahlstedt, valtioneuvoston kanslia

Asiantuntijasihteeri:

erityisasiantuntija Tiina Lokka-Lepistö, valtiovarainministeriö

Hallinnollinen sihteeri:

säädösvalmisteluavustaja Nikos Markou, valtiovarainministeriö

Työryhmän kokoonpano on naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:n mukainen.

Työryhmä voi hyväksyä jäsenmuutokset ja mahdolliset varajäsenet itsenäisesti edustetun ministeriön esityksestä. JulkICT-osasto voi työryhmän esityksestä määrätä työryhmälle sihteereitä.

Kuntaministeri



Sirpa Paatero

Neuvotteleva virkamies



Antti Helin

Jakelu

työryhmän jäsenet ja sihteerit

Tiedoksi

ministeriöt